

Міністерство освіти і науки України

Український державний університет залізничного транспорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

В.о. ректора університету

 Сергій ПАНЧЕНКО

квітня 2026 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою
«Організація міжнародних перевезень» для участі у конкурсі щодо зарахування на
навчання за освітнім ступенем **магістр**

Харків – 2026 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступні випробування прийому на підготовку фахівців ступеня «магістр» в Українському державному університеті залізничного транспорту проводяться у вигляді фахового вступного випробування.

Фахове вступне випробування – це комплексне кваліфікаційне випробування, мета якого полягає у перевірці знань та практичних навичок вступників з дисциплін, що відносяться до циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих.

Мета фахового вступного випробування – перевірка й оцінка знань вступників з професійно-орієнтованих дисциплін.

До складання фахового вступного випробування можуть бути допущені абітурієнти, які мають освітній ступень бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст.

Ця програма фахового випробування вступників складена з метою встановлення фактичної відповідності досягнутого рівня кваліфікації вимогам Стандарту вищої освіти України та Освітньо-професійної програми. Програма спрямована на організацію самостійної роботи вступників для підготовки до фахового випробування; роз'яснення структури та організації фахового випробування; змісту навчальних дисциплін, за якими проводиться випробування, а також критеріїв оцінювання з метою забезпечення прозорості процесу прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістр із освітньої програми «Організація перевезень і управління на транспорті».

Зміст програми складено на підставі освітніх компонентів, направлених на реалізацію компетентностей і програмних результатів навчання, передбачених стандартом вищої освіти спеціальності J7 «Залізничний транспорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та з урахуванням специфіки освітньо-професійної програми «Організація перевезень і управління на транспорті».

Завдання фахового вступного випробування вступників, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістр містять питання з дисциплін, які відповідають обраній спеціальності.

Під час підготовки до фахового вступного випробування вступникам рекомендується повторити матеріал прослуханих лекцій або ознайомитись з матеріалами, які наведено в списку рекомендованих джерел.

Основна частина
(змістовий опис теоретичної частини навчальних дисциплін, за якими
проводиться випробування)

Навчальна дисципліна «Залізничні станції та вузли»

1. Основні елементи залізничних станцій [1, 4]
  - 1.1 Колійний розвиток залізничних станцій.
  - 1.2 Стрілочні переводи.
  - 1.3 Граничні стовпчики та поїзні світлофори.
2. Дільничні станції [1, 2, 3, 4]
  - 2.1 Призначення та класифікація дільничних станцій.
  - 2.2 Основні пристрої дільничних станцій.
  - 2.3 Технологія роботи дільничних станцій.
3. Сортувальні станції [1, 3, 4]
  - 3.1 Призначення та класифікація сортувальних станцій.
  - 3.2 Основні пристрої сортувальних станцій.
  - 3.3 Технологія роботи сортувальних станцій.
4. Сортувальні пристрої [1, 5]
  - 4.1 Призначення, класифікація та характеристика сортувальних пристроїв.
  - 4.2 Проектування висоти і поздовжнього профілю сортувальних пристроїв.
  - 4.3 Технологічні розрахунки сортувальної гірки.
5. Пасажирські комплекси [1, 6]
  - 5.1 Призначення, класифікація та характеристика пасажирських комплексів.
  - 5.2 Аналіз основних схем пасажирських станцій.
  - 5.3 Аналіз схем пасажирських технічних станцій.
6. Вантажні станції [1, 7]
  - 6.1 Призначення, класифікація, основні операції та пристрої вантажних станцій.
  - 6.2 Аналіз основних схем вантажних станцій загального користування.

Навчальна дисципліна «Управління експлуатаційною роботою»

1. Основні принципи організації перевезень на залізницях України
  - 1.1 Поїзди. Класифікація поїздів [8, 9].
  - 1.2 Класифікація поїздо- і вагонопотоків [10].
2. Маневрова робота на станціях
  - 2.1 Класифікація маневрових операцій [11].
  - 2.2 Розформування – формування составів з сортувальної гірки [11].
  - 2.3 Технологія та нормування операцій по закінченню формування составів [11].

3. Станції і технологія їх роботи
  - 3.1 Класифікація станцій за своїм призначенням і основним характером роботи [12].
  - 3.2 Технологія роботи дільничної станції [13].
  - 3.3 Технологія роботи сортувальної станції [10].
4. Графік руху поїздів
  - 4.1 Класифікація ГРП [14].
  - 4.2 Елементи ГРП [14].
  - 4.3 Загальні принципи побудови ГРП [14].
5. Пропускна спроможність залізничних ліній
  - 5.1 Поняття про пропускну і провізну спроможність лінії [14, 15].
  - 5.2 Визначення пропускну спроможності паралельного графіка [14, 15].
  - 5.3 Визначення пропускну спроможності непаралельного графіка [14, 15].

Навчальна дисципліна «Вантажні перевезення»

1. Види вантажних відправок і сполучень [16]
2. Планування ресурсного забезпечення перевезень. Методи і форми контролю за вантажними перевезеннями. Штрафні санкції до порушників правил перевезень [16]
3. Обґрунтування вибору рухомого складу [16]
4. Вимоги до організації транспортного процесу. Тара і пакування вантажу. Пакетування та маркування вантажів [16]
5. Технологія роботи станції з приймання і навантаження вантажів. Пломбування вагонів і контейнерів [16]
6. Правила складання актів. Порядок пред'явлення претензій [17]

Навчальна дисципліна «Організація роботи промислового транспорту»

1. Місце промислового транспорту в єдиному транспортному процесі [18]
2. Спеціалізовані та нетрадиційні види промислового транспорту [18]
3. Промисловий транспорт як частина транспортного комплексу країни [18]
4. Управління промисловим залізничним транспортом [18]
5. Організація роботи підприємств промислового залізничного транспорту [18]

Навчальна дисципліна «Технологічні основи транспортного експедирування»

1. Загальні засади транспортного експедирування [19]
2. Нормативне регулювання транспортно-експедиторської діяльності [19]
3. Організація та технологія транспортного експедирування [19, 20]
4. Документальне забезпечення транспортно-експедиторської діяльності [19]
5. Претензійно-позовна робота у транспортному експедируванні [20]

2 ПРИКЛАД ЗАВДАНЬ ДЛЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Групова відправка – це:

- А) партія вантажу за однією накладною, для перевезення якої надається не менше двох вагонів, але менше маршруту;
- В) партія вантажу, запропонованого за однією накладною, для перевезення якої не потрібно надання окремого вагона;
- С) партія вантажу за однією накладною в такій кількості, для перевезення якої потрібно надання окремого вагону;
- Д) партія вантажу за однією накладною для перевезення в універсальному контейнері.

Згідно з договором про організацію перевезень відправник надає залізниці відправлення місячне замовлення на перевезення вантажів за формою:

- А) ГУ-12
- В) ГУ-11
- С) ГУ-6а
- Д) ГУ-46

До думпкарів відносяться:

- А) саморозвантажувальні вагони, кузов яких при розвантаженні нахиляється в той чи інший бік пневматичним пристроєм
- В) саморозвантажувальні бункерні вагони, кузов яких має форму воронки, а в нижній частині розташовані розвантажувальні люки
- С) спеціальні вагони для перевезення цементу
- Д) вагони, що обладнанні машинною холодильною або обігрівальною установками

Огляд придатності вагонів для навантаження конкретного вантажу, його стану та забезпечення збереження вантажу – це:

- А) технічний огляд
- В) комерційний огляд
- С) митний огляд
- Д) прикордонний огляд

Акти загальної форми складаються для засвідчення обставин, що виникли в процесі перевезення вантажу і можуть бути підставою для матеріальної відповідальності у випадку:

- А) невідповідності найменування, маси і кількості місць наявного вантажу даним, зазначеним у накладній
- В) повернення залізниці вкраденого вантажу
- С) відмови вантажовласника від підписання облікової картки виконання плану перевезень вантажів
- Д) пошкодження або псування вантажу

3 КРИТЕРІЇ, СТРУКТУРА ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться відповідно до Правил прийому на навчання до Українського державного університету залізничного транспорту у 2026 році.

Оцінювання знань вступників здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування.

Тест містить 20 завдань. Отриманий результат тестування (кількість правильних відповідей) переводиться у шкалу 100–200 балів відповідно до таблиці 1 переведення кількості правильних відповідей у шкалу 100–200 балів, наведеної в цьому розділі.

Мінімальна кількість балів для участі у конкурсному відборі становить 100 балів.

Фахове вступне випробування є вступним іспитом зі спеціальності (фаховим іспитом) відповідно до Правил прийому УкрДУЗТ, у зв'язку з чим відеозапис його проведення не здійснюється.

Фахове вступне випробування проводиться в очній формі в УкрДУЗТ. Проведення вступного випробування з використанням дистанційних технологій допускається виключно у випадках, визначених Правилами прийому УкрДУЗТ у 2026 році та Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, за рішенням Приймальної комісії УкрДУЗТ.

Вступник виконує завдання вступного випробування один раз. У разі виникнення обставин, що унеможливають завершення вступного випробування (технічні збої, загроза життю та безпеці або інші об'єктивні причини), рішення щодо можливості повторного складання приймається Приймальною комісією УкрДУЗТ.

У разі отримання результату менше встановленого мінімального значення фахове вступне випробування вважається не складеним, і вступник не допускається до участі у конкурсному відборі.

Апеляції на результати фахового вступного випробування подаються та розглядаються відповідно до Положення про апеляційну комісію Українського державного університету залізничного транспорту у строки та порядку, визначені Правилами прийому.

Таблиця 1 - Переведення кількості правильних відповідей у шкалу 100–200 балів

Кількість правильних відповідей	Результат (бал)
0 - 3	не склав
4	100
5	106
6	113
7	119
8	125
9	131
10	138
11	144
12	150
13	156
14	163
15	169
16	175
17	181
18	188
19	194
20	200

4 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Залізничні станції та вузли: навчальний посібник / І. В. Берестов, Г. В. Шаповал, М. Ю. Куценко та ін.; за ред. І. В. Берестова. Харків: Райдер, 2012. 464 с.

2 Залізничні станції та вузли. Дільничні станції: приклади і розрахунки : навчальний посібник / М. І. Березовий, М. П. Божко, В. В. Малашкін та ін. Дніпро: Укр. держ. ун-т науки і технологій, 2024. 182 с.

3 Чернецька-Білецька Н. Б., Михайлов Є. В., Семенов С. О. Технологія та управління роботою залізничних станцій: навчальний посібник. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 292 с.

4 Довганюк С. С., Зеркалов Д. В. Залізничні станції України. У трьох книгах. Навчальний посібник / за редакцією Д. В. Зеркалова. Київ: Основа, 2009. 253 с.

5 Галузеві будівельні норми України. Споруди транспорту. Сортувальні пристрої залізниць. Норми проектування. ГБН В.2.3-37472062-1:2012: Затв.: Наказ Міністерства інфраструктури України 17.01.2013 р. № 25. Київ: Міністерство інфраструктури України, 2012. 112 с. https://document.vobu.ua/wp-content/uploads/DBN/GBN_V.2.3-37472062-1_2012.pdf

6 Вимоги до проектування основних пристроїв на роздільних пунктах. Пасажирські комплекси: конспект лекцій з дисципліни «Залізничні станції та вузли». Частина 5 / В. І. Крячко, І. В. Берестов, К. В. Крячко, М. Ю. Куценко. Харків: УкрДАЗТ, 2010. 74 с. <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/4759>

7 Вимоги до проектування основних пристроїв на роздільних пунктах. Проектування вантажних станцій: конспект лекцій з дисципліни «Залізничні станції та вузли». Частина 6 / В. І. Крячко, І. В. Берестов, К. В. Крячко, М. Ю. Куценко. Харків: УкрДАЗТ, 2010. 117 с. <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/4758>

8 Інструктивні вказівки з організації вагонопотоків на залізницях України (ЦД-0053). Затв. і введені в дію Наказом Укрзалізниці від “29” грудня 2004 р № 1028-ЦЗ.К.: Укрзалізниця. 2004. 76с.

9 Правила технічної експлуатації залізниць України. Затв. і введені Наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 року N 411. К.: Укрзалізниця. 1996. 97с.

10 Практичні рекомендації щодо складання технологічного процесу роботи сортувальної станції. Затв. і введені в дію Наказом Державної адміністрації залізничного транспорту України від 22.12.2009 р. № 715-Ц. К.: Укрзалізниця. 2009. 156с.

11 Методичні вказівки з розрахунку норм часу на маневрові роботи, які виконуються на залізничному транспорті Затв. і введені в дію Наказом Укрзалізниці від 25.03.2003 № 072-ЦЗ. К.: Укрзалізниця. 2003. 85 с.

12 Загальне положення про залізничну станцію. Затв. і введено в дію Наказом Державної адміністрації залізничного транспорту України 30.12.2004 № 1041-ЦЗ. К.: Укрзалізниця. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1041328-04#Text>.

13 Практичні рекомендації щодо складання технологічного процесу роботи дільничної станції. Затв. і введені в дію Наказом Державної адміністрації

залізничного транспорту України від 03.03.2010 р. № 163-Ц. К.: Укрзалізниця. 2010. 138 с.

14 Управління експлуатаційною роботою. Графік руху поїздів : навчальний посібник / А. В. Прохорченко, О. А. Малахова, Г. М. Сіконенко та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 263 с.

15 Інструкція з розрахунку наявної пропускнуої спроможності заліниць України. Затв. і введені в дію Наказом Державної адміністрації залізничного транспорту України від 14.03.2001 р. № 143/Ц. К.: Транспорт України. 2002. 374 с.

16 Вантажні перевезення на залізничному транспорті: підручник. Ч. 1. / О. В. Лаврухін, Г. С. Бауліна, О. М. Костенніков, Г. Є. Богомазова. Харків: УкрДУЗТ, 2015. 260 с.

17 Вантажні перевезення на залізничному транспорті: підручник. Ч. 2. / О. В. Лаврухін, Д. І. Мкртичян, М. Ю. Куценко, А. О. Ковальов, Я. В. Запара. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 237 с.

18 Ковальов А. О., Запара Я. В., Шапатіна О. О. Організація роботи промислового транспорту : конспект лекцій. Ч.1. Харків: УкрДУЗТ, 2024. 81 с.

19 Ковальов А. О., Продащук С. М., Шапатіна О. О. Технологічні основи транспортного експедирування: конспект лекцій. Ч. 1. Харків: УкрДУЗТ, 2023. 73 с.

20 Технологічні основи транспортного експедирування: конспект лекцій. Ч. 2. / А. О. Ковальов, С. М. Продащук, О. О. Шапатіна, Г. С. Бауліна. Харків: УкрДУЗТ, 2024. 79 с.

Програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління експлуатаційною роботою, протокол № 9 від 06 квітня 2026 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Організація міжнародних перевезень»
д.т.н., професор

Андрій ПРОХОРЧЕНКО

Завідувач кафедри управління експлуатаційною роботою
д.т.н., професор

Тетяна БУТЬКО

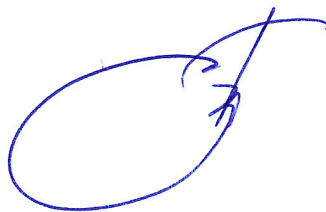
Затверджено на засіданні Вченої ради факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту, протокол № 9 від 27 квітня 2026 р.

Декан факультету управління процесами перевезень
к.т.н., доцент

Максим КУЦЕНКО

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з науково-педагогічної роботи
д.т.н., доцент

Владислав ПАНЧЕНКО